

ORDENACIÓ DELS ENSENYAMENTS D'EDUCACIÓ INFANTIL

**DECRET 21/2023 de 7 de febrer, d'ordenació dels
ensenyaments d'educació infantil**

Lectura per a l'educació musical

Dr. Josep Anton Rodríguez Collado

Gavà, 12 d'abril de 2023

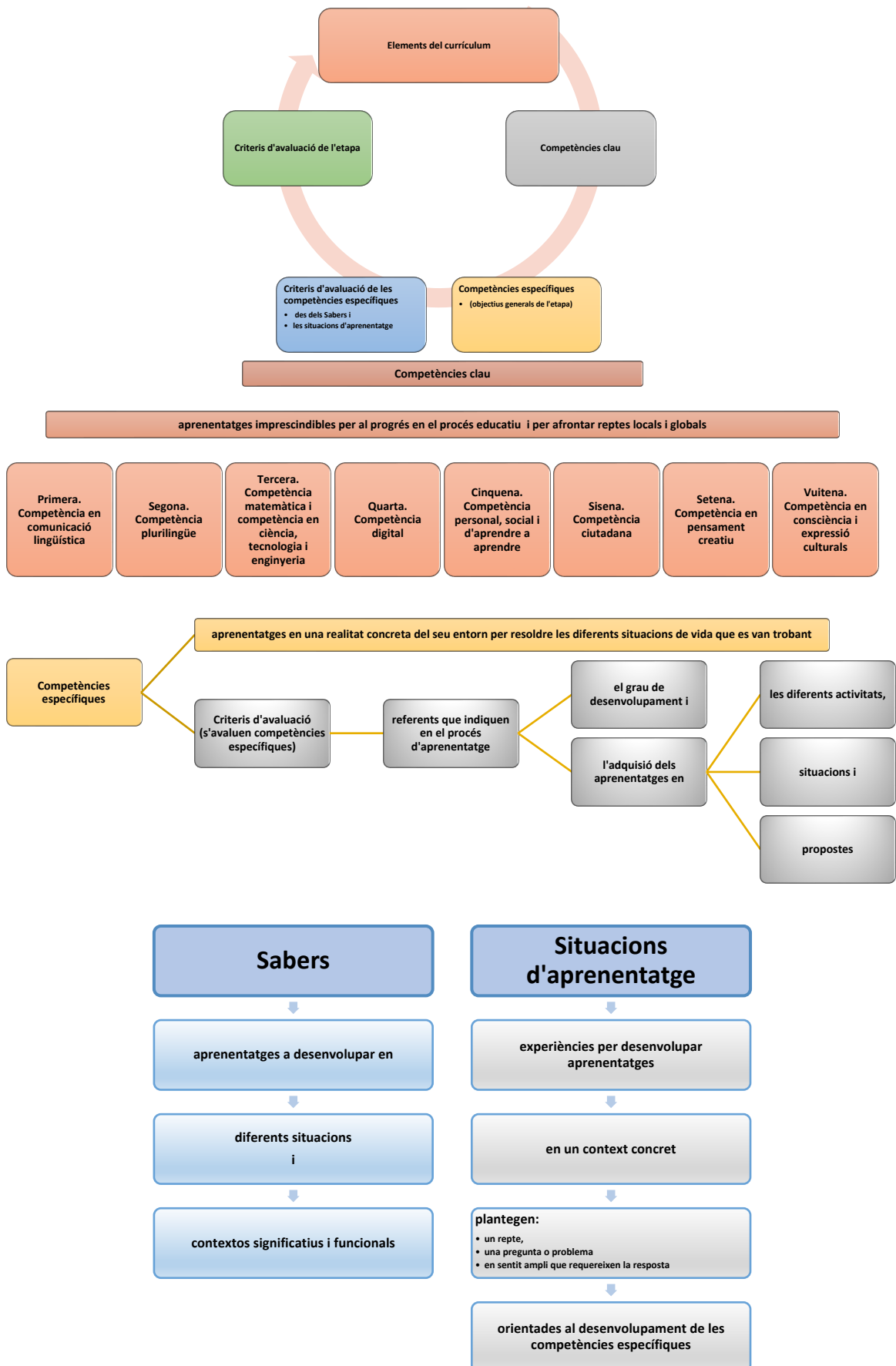

Índex

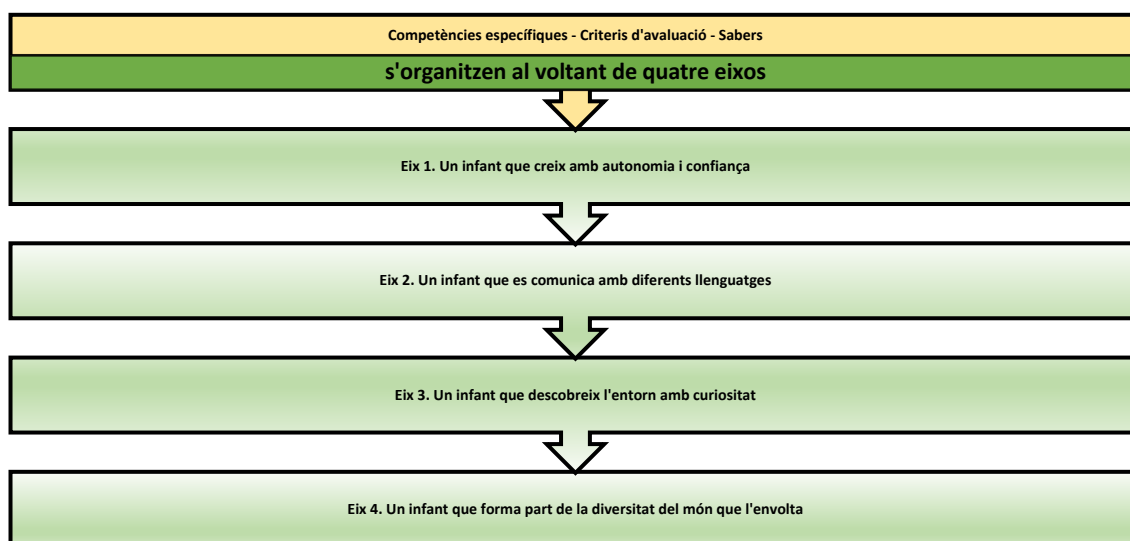
Article 6 Elements del currículum	1
Article 7 Desplegament del currículum	2
Article 14 Seguiment i avaluació dels aprenentatges	2
Annex 1 Adaptació de les competències clau a l'educació infantil	3
Lectura de les competències clau per a l'educació musical	4
Annex 2 Eixos de desenvolupament i aprenentatge de l'educació infantil	5
Eix 1. Un infant que creix amb autonomia i confiança.	
Competències específiques de l'etapa	5
Competència específica 1	5
Criteris d'avaluació final d'etapa	5
Sabers	6
Competència específica 2	7
Criteris d'avaluació final d'etapa	7
Sabers	7
Competència específica 3	8
Criteris d'avaluació final d'etapa	8
Sabers	8
Competència específica 4	9
Criteris d'avaluació final d'etapa	9
Sabers	9
Eix 2. Un infant que es comunica amb diferents llenguatges.	
Competències específiques de l'etapa	10
Competència específica 1	10
Criteris d'avaluació final d'etapa	10
Sabers	10
Competència específica 2	12
Criteris d'avaluació final d'etapa	12
Sabers	12

Eix 3. Un infant que descobreix l'entorn amb curiositat.	
Competències específiques de l'etapa	16
Competència específica 1	16
Criteris d'avaluació final d'etapa	16
Sabers	16
Competència específica 2	17
Criteris d'avaluació final d'etapa	17
Sabers	18
Competència específica 3	18
Criteris d'avaluació final d'etapa	18
Sabers	19
Eix 4. Un infant que descobreix l'entorn amb curiositat.	
Competències específiques de l'etapa	20
Competència específica 1	20
Criteris d'avaluació final d'etapa	20
Sabers	20
Competència específica 2	21
Criteris d'avaluació final d'etapa	21
Sabers	22
Annex 2 Eixos de desenvolupament i aprenentatge de l'educació infantil	
Diagrama de la lectura per a la pedagogia de la música.....	23
Diagrama de l'Eix 1	23
Diagrama de l'Eix 2	24
Diagrama de l'Eix 3	25
Diagrama de l'Eix 4	25
Annex 3 Situacions d'aprenentatge	26

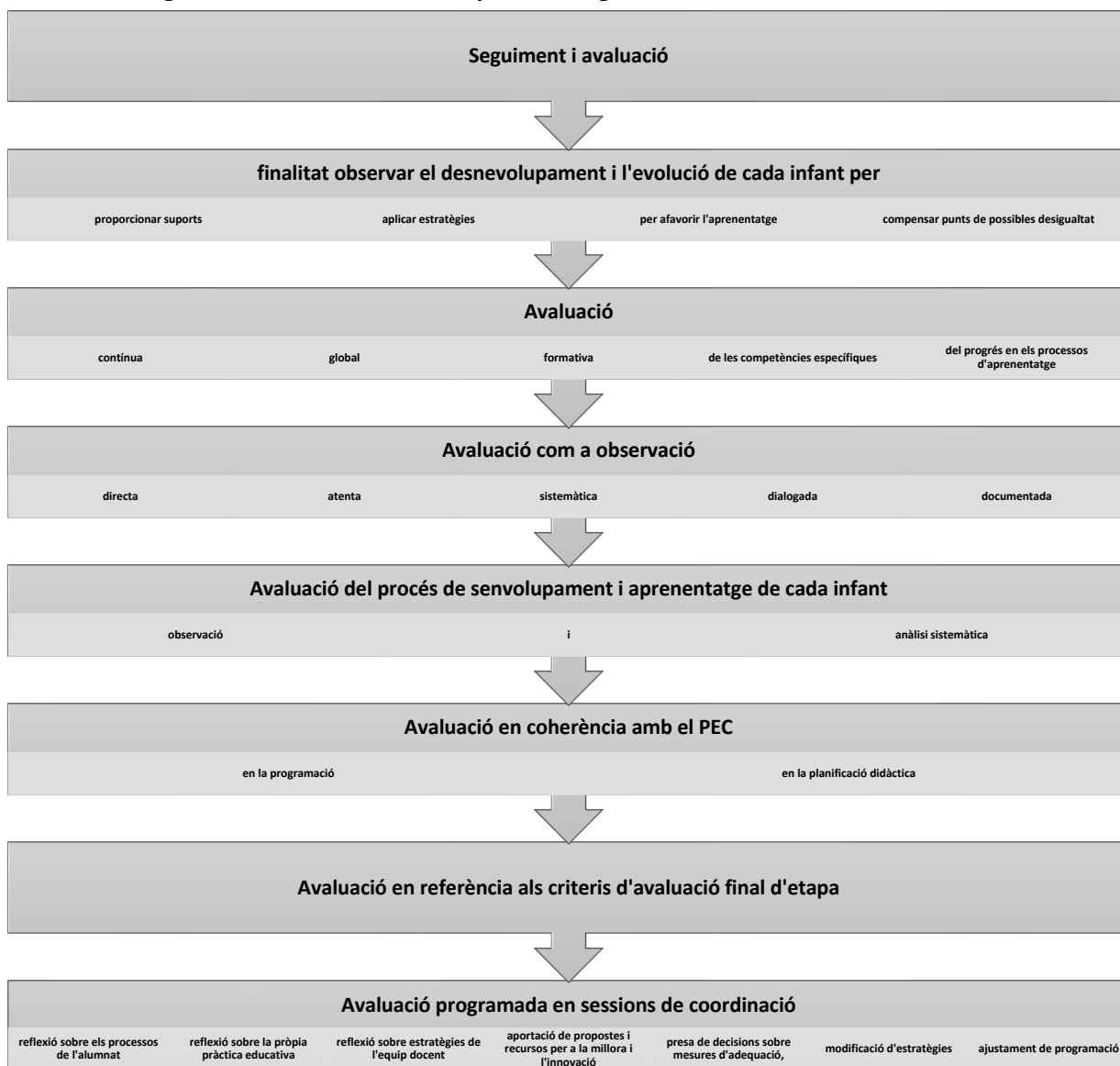
Article 6 Elements del currículum

Article 7 Desplegament del currículum

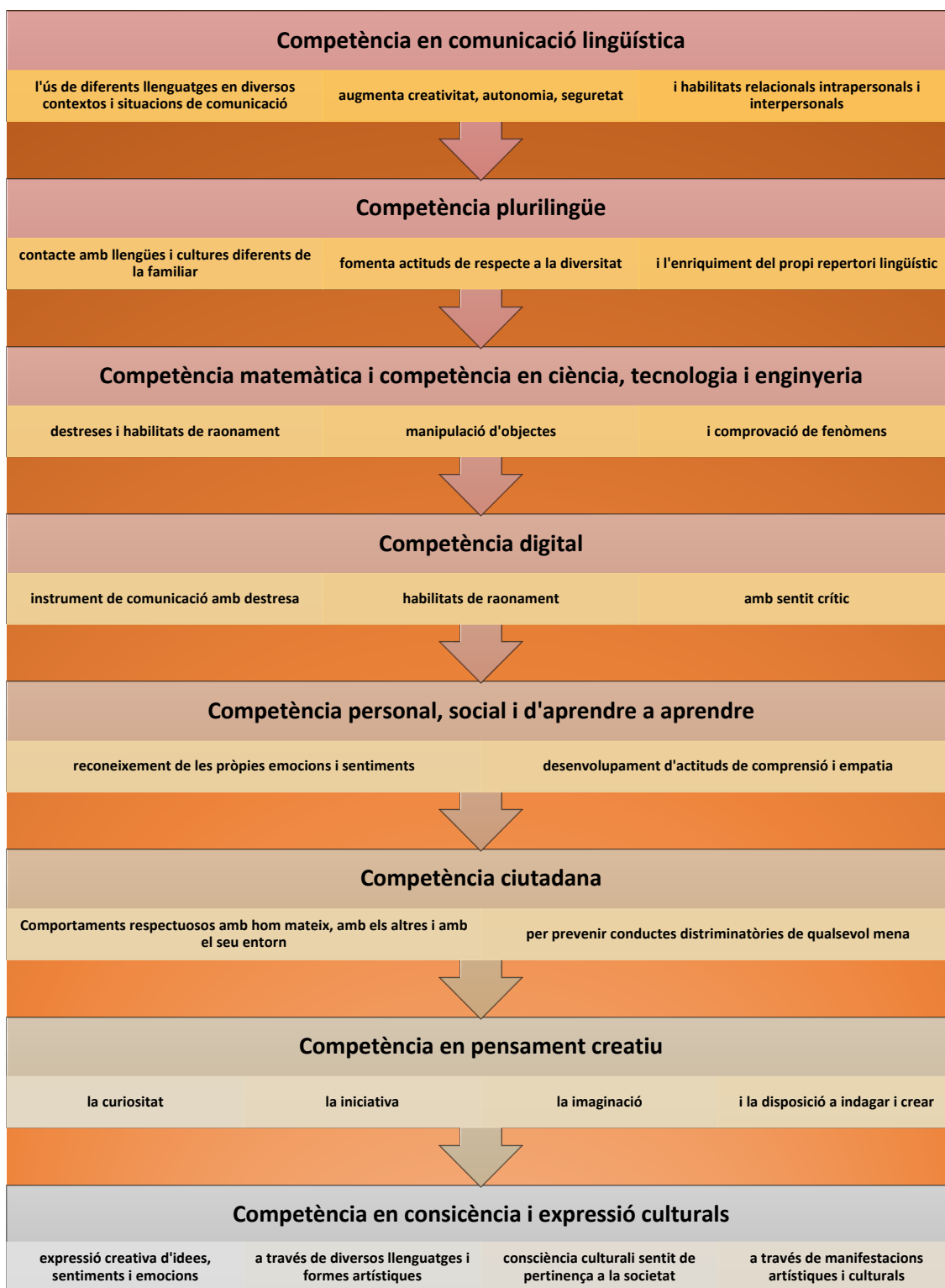
Article 14. Seguiment i avaluació dels aprenentatges

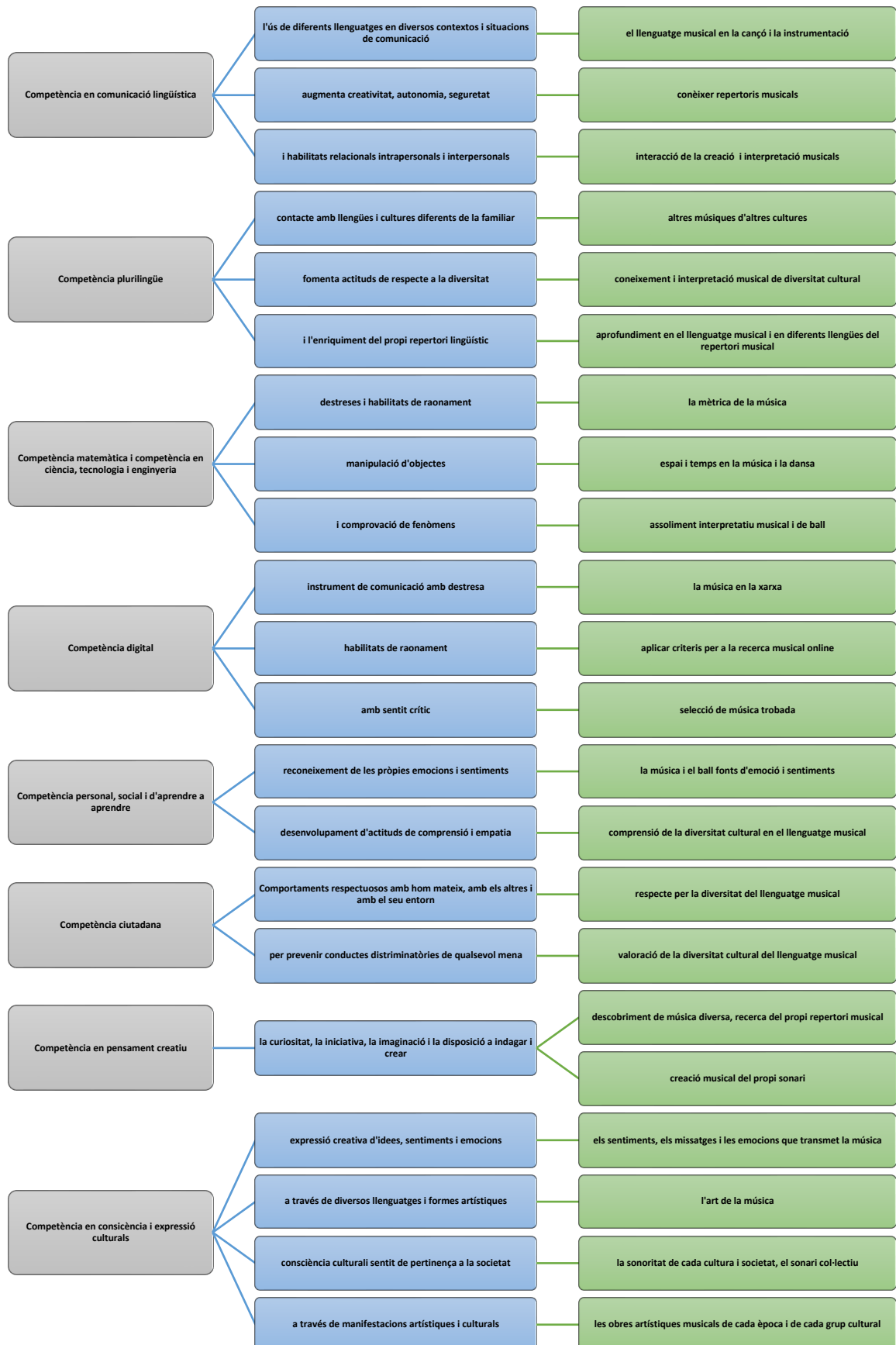
Annex 1 Adaptació de les competències clau a l'educació infantil

(lectura per a l'educació musical)

La síntesi de l'adaptació de les competències clau a l'educació infantil de l'Annex 1 del Decret 21/2023 permet una translació a l'educació musical que permet l'aplicació transversal d'aquestes competències en la incorporació del llenguatge musical en l'educació.

Lectura de les competències clau per a l'educació musical

Annex 2 Eixos de desenvolupament i aprenentatge de l'educació infantil **(lectura des de la pedagogia de la música)**

Al llarg de l'etapa de l'educació infantil els infants hauran de desenvolupar les competències específiques entorn dels **eixos** següents:

- 1. Un infant que creix amb autonomia i confiança.**
- 2. Un infant que es comunica amb diferents llenguatges.**
- 3. Un infant que descobreix l'entorn amb curiositat.**
- 4. Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta.**

Cada eix pren sentit des de la complementarietat amb els altres tres, i així s'hauran d'interpretar en les diferents situacions i propostes, des de la globalitat de l'acció i dels aprenentatges.

Eix 1. Un infant que creix amb autonomia i confiança.

Competències específiques de l'etapa

Competència específica 1. Progressar en el coneixement i el domini del cos, en el moviment i la coordinació, adonant-se de les pròpies possibilitats, per anar desenvolupant autonomia personal i una autoimatge ajustada i positiva.

Criteris d'avaluació de final d'etapa

- **Avançar en el moviment, el domini i el coneixement del propi cos, ajustant les accions i les reaccions a cada situació i desenvolupant la coordinació, l'equilibri i la precisió.**¹
- **Participar en diferents contextos de joc adequant les possibilitats motrius, superant reptes motrius i adequant el to muscular.**
- Mostrar progressivament sentiments de seguretat personal en situacions quotidianes, confiant en les pròpies possibilitats i manifestant iniciativa.
- Actuar cada vegada de manera més autònoma en situacions quotidianes, desenvolupant hàbits d'higiene, alimentació i cura personal.

---

¹ El text en **negreta i color** indica que té relació amb la pedagogia de la música de manera transversal. El text en **negreta, color i subratllat** indica que té una relació directa amb la pedagogia de la música.

- Adquirir habilitats manipulatives en situacions quotidianes, mostrant una coordinació progressiva.

Sabers

Cos, moviment i autonomia

Primer cicle

- Descobriments i reconeixement de la pròpia imatge i la de les persones de l'entorn.
- Curiositat i interès en l'exploració sensoriomotriu i en les habilitats manipulatives necessàries.
- Descobriments d'objectes de manera activa i autònoma.
- **Adquisició d'una progressiva autonomia en situacions quotidianes.**
- Desenvolupament progressiu d'estratègies per identificar i evitar situacions de risc o perill.
- **Gaudi i benestar en el moviment lliure i el joc autònom.**

Segon cicle

- Acceptació del propi cos i dels cossos dels altres.
- Respects pel propi cos i pels cossos dels altres.
- Construcció progressiva d'una autoimatge positiva i una imatge positiva dels altres.
- Exploració i reconeixement del propi cos a través dels sentits.
- **Adaptació del propi moviment en relació amb els altres, amb els objectes i amb les situacions espaciotemporals.**
- **Exploració i coneixement global i segmentari del cos, de les característiques individuals i dels canvis físics.**
- **Domini progressiu de les habilitats motrius bàsiques: saltar, girar, respirar, manipular objectes, desplaçar-se, enfilegar-se i fer equilibris.**
- **Control i consciència corporal.**
- **Domini actiu del to muscular i la postura, i adaptació a les característiques dels objectes, accions i situacions.**
- **Ordenació progressiva de la lateralitat.**
- **Experimentació manipulativa i domini progressiu de la psicomotricitat fina amb diferents objectes i eines, i inici del desenvolupament grafomotor.**
- Experimentació i inici progressiu de la definició de la lateralitat dominant.
- **Iniciativa i curiositat per adquirir noves habilitats motrius a través del joc i el moviment lliure.**
- **Vivència del joc autònom i el moviment lliure com a font de benestar, aprenentatge i relació.**

- **Desenvolupament i autoregulació progressiva d'hàbits d'autonomia.**
- **Iniciativa i esforç per trobar solucions a diferents situacions.**
- **Adaptació de forma autònoma a l'entorn relacionant-se amb els altres.**
- Implicació progressiva en la cura d'un mateix i dels altres.

Competència específica 2. Viure les emocions, expressant i reconeixent sentiments i necessitats, per anar creixent en benestar emocional i seguretat afectiva.

criteris d'avaluació de final d'etapa

- Expressar progressivament les necessitats i els desitjos derivats de les pròpies emocions adquirint confiança i seguretat afectiva i emocional.
- Demanar, acceptar i oferir ajuda, establint relacions afectives positives, de manera lliure, segura i respectuosa en moments de vida quotidiana.

Sabers

Desenvolupament de l'afectivitat

Primer cicle

- Vivència i expressió d'emocions, sentiments i sensacions.
- Disposició per establir relacions afectives positives amb els altres infants i amb les persones adultes amb qui comparteix situacions i activitats quotidianament.
- Vivència i expressió de les pròpies necessitats, preferències i interessos.
- **Col·laboració i ajuda mútua en diferents contextos i moments de la vida quotidiana.**

Segon cicle

- Vivència i expressió d'emocions, sentiments i sensacions.
- Vivència i expressió de les pròpies necessitats, preferències i interessos.
- **Col·laboració i ajuda mútua en diferents contextos i moments de la vida quotidiana.**
- **Sentiment de pertinença al grup en projectes compartits.**
- Desenvolupament d'estratègies de seguretat afectiva i emocional.
- Expressió i desenvolupament de relacions afectives i comunicatives, sabent demanar i acceptar ajuda quan es necessiti.

Competència específica 3. Adonar-se de la influència de l'espai i el temps en les situacions de vida quotidiana a partir de les experiències viscudes, per créixer amb seguretat i entendre el món.

criteris d'avaluació de final d'etapa

- **Utilitzar les nocions temporals i espacials bàsiques a partir de les pròpies vivències.**
- Desenvolupar aspectes de raonament espacial a través de jocs d'exploració i situacions de vida quotidiana.
- Avançar en la gestió del propi temps, anticipant i planificant l'acció per fer una tasca.

Sabers

Orientació en l'espai i organització en el temps. Gestió dels canvis

Primer cicle

- **Orientació autònoma en els espais habituals i quotidians i iniciació en l'ús de termes relatius a l'espai (aquí, allà, dins, fora, etc.).**
- Orientació en les seqüències temporals en què s'organitza la vida diària.
- Iniciació en l'ús de termes relatius a l'organització del temps (ara, després, avui, demà, etc.).

Segon cicle

- Utilització de nocions temporals i espacials bàsiques en relació amb el cos, els objectes i altres persones en les pròpies vivències.
- Identificació d'alguns canvis i permanències en la vida quotidiana i en l'entorn proper i predicció de la seva continuïtat.
- Comprensió progressiva de la idea del pas del temps, els dies, les setmanes, els mesos, les estacions, les festes populars, etc.
- **Reconeixement de seqüències i ordenació temporal de fets i activitats de la vida quotidiana. Identificació de sèries, repeticions i patrons.**
- **Organització i representació espacial partint de les pròpies vivències, utilitzant diferents llenguatges.**
- Reconeixement d'imatges simètriques en el propi cos i la natura.
- Reconeixement d'un mateix element des de diferents punts de vista i de mides diferents.
- Interpretació de representacions de trajectes coneguts.
- Ús de mapes senzills i/o seguiment d'indicacions verbals en situacions de joc i entorns propers.

Competència específica 4. Progressar en l'adquisició de normes i hàbits saludables i ecosocialment responsables, guanyant confiança en les pròpies possibilitats i capacitats per construir la pròpia identitat.

Criteris d'avaluació de final d'etapa

- Incorporar estratègies i hàbits saludables relacionats amb la cura personal i la cura de l'entorn, mostrant progressivament iniciativa i confiança.
- Mostrar interès en diferents situacions, perseverant i demanant o acceptant ajuda, si és necessari.
- **Comprendre la necessitat d'acords i normes, ajustant la seva actuació als diferents contextos de joc.**

Sabers

Hàbits de vida saludable per a l'autocura i la cura de l'entorn

Primer cicle

- Identificació i manifestació de les pròpies necessitats fisiològiques.
- Participació en les accions quotidianes d'alimentació, higiene personal i descans.
- Participació en hàbits sostenibles relacionats amb el benestar corporal, la higiene i la salut.

Segon cicle

- Identificació, manifestació i regulació de les pròpies necessitats fisiològiques.
- Reconeixement de situacions perilloses i prevenció d'accidents i prudència davant d'algunes situacions de risc o perill.
- Incorporació progressiva d'hàbits i actituds de superació, perseverança, atenció i iniciativa.
- Incorporació progressiva d'hàbits sostenibles i ecosocialment responsables relacionats amb la salut, el benestar personal i l'entorn en què habiten.

Eix 2. Un infant que es comunica amb diferents llenguatges

Competències específiques de l'etapa

Competència específica 1. Interpretar, comprendre i expressar missatges, emprant recursos i coneixements basats en la pròpia experiència, per avançar en la comunicació i la construcció de nous aprenentatges.

Criteris d'avaluació de final d'etapa

- **Interpretar de forma eficaç els missatges i les intencions comunicatives dels altres, identificant el sentit global de l'acte comunicatiu.**
- **Participar en situacions comunicatives de manera activa, espontània i respectuosa, ajustant el repertori comunicatiu a les propostes, als interlocutors i al context.**
- Fer un ús funcional de la llengua oral augmentant el repertori lingüístic i expressant idees, desitjos, sentiments i emocions.
- Emprar la llengua oral com a forma per construir el propi pensament i regular l'acció en les interaccions amb els altres, elaborant progressivament un discurs més organitzat i coherent en diferents contextos.

Sabers

Intenció i elements de la interacció comunicativa

Primer cicle

- Desig de comunicar-se com a base de l'intercanvi comunicatiu.
- **Utilització de les possibilitats motrius del cos amb intencionalitat comunicativa i expressiva.**
- Manifestació d'actituds comunicatives significatives: atenció conjunta, mirada referencial i escolta atenta.

Segon cicle

- **Adquisició progressiva de nou repertori comunicatiu. Elements de comunicació no verbal.**
- Utilització de frases cada vegada més complexes.
- Manifestació d'empatia i assertivitat en moments de relació i comunicació amb la resta d'infants i amb les persones adultes de referència.
- Utilització de normes socials d'intercanvi lingüístic en situacions comunicatives que potenciïn el respecte i la igualtat: atenció, escolta activa, torns de diàleg i alternança.

Comunicació oral. Expressió, comprensió i diàleg

Primer cicle

- Comprensió de les intencions i dels missatges amb una escolta activa, reconeixent els diferents senyals comunicatius: gest, entonació...
- Iniciació en la descoberta i l'ús de la llengua oral com a oportunitat d'expressió i representació.
- Expressió de necessitats, sentiments i idees mitjançant la llengua oral.
- Utilització de frases senzilles en situacions properes: primeres converses amb sons, vocalitzacions i jocs d'interacció.
- Ampliació progressiva del repertori lingüístic.
- Interès, gaudi i participació en intercanvis lúdics amb la llengua oral.

Segon cicle

- Ús progressiu de la llengua oral en situacions quotidianes per evocar i relatar fets, per expressar i comunicar idees, desigs i sentiments, com a forma d'estructurar el propi pensament.
- Ús progressiu de la llengua oral en situacions quotidianes per regular la pròpia acció.
- Utilització d'estratègies de comprensió amb imitació de models i amb un ús de la llengua oral cada vegada més acurat en pronunciació, estructura gramatical, lèxic, entonació, to de veu, etc.
- Participació en converses per compartir descobertes, hipòtesis, desitjos, sentiments i emocions.
- Contrast de les pròpies idees amb les dels altres i incorporació de les seves aportacions.
- Ús de la llengua oral per mostrar acords i desacords i resoldre conflictes.
- **Participació i escolta activa en situacions habituals de comunicació: converses, contextos de joc i diferents situacions de la vida quotidiana.**
- **Discriminació auditiva i adquisició progressiva de consciència fonològica en contextos de joc i de vida quotidiana.**
- Ús d'un llenguatge respectuós amb les diferències i identificació progressiva, amb acompanyament adult, d'estereotips lingüístics.

Competència específica 2. Expressar-se de manera entenedora, personal i creativa mitjançant diferents llenguatges, explorant-ne les possibilitats i gaudint-ne, per respondre a diferents contextos comunicatius.

Criteris d'avaluació de final d'etapa

- **Manifestar habilitats per comunicar-se i interactuar a través de diferents llenguatges, ajustant l'expressió al context verbal, matemàtic, corporal, plàstic, musical i digital.**
- **Evocar i expressar espontàniament idees, sentiments, emocions i vivències mitjançant diferents llenguatges i formats.**
- **Utilitzar la intuïció, la improvisació, la fantasia i la creativitat tant en l'observació i l'escolta com en els processos creatius artístics a través dels diferents llenguatges.**
- Mostrar interès per la descoberta progressiva de la relació entre el text oral i l'escrit, en contextos funcionals, participant en situacions significatives d'aproximació al llenguatge escrit.
- Gaudir i participar en propostes de literatura infantil, explorant, descobrint i apreciament la bellesa del llenguatge literari.
- **Interpretar i crear manifestacions artístiques individuals i col·lectives, utilitzant i explorant diferents instruments, recursos o tècniques, mostrant una actitud curiosa i respectuosa.**
- **Explorar les possibilitats sonores, simbòliques, cinètiques, visuals i plàstiques a través dels elements de l'entorn.**

Sabers

Aproximació al llenguatge escrit

Segon cicle

- Descoberta de l'ús social de la lectura i l'escriptura, de la seva funcionalitat i significativitat en situacions comunicatives reals.
- Habilitats interpretatives en la lectura d'imatges i descodificació de signes visuals cada vegada més complexos.
- Ús significatiu d'estratègies per aproximar-se a la lectura: formulació d'hipòtesis; identificació de paraules i lletres significatives i usuals; utilització del context i del format de l'escrit, i ús de les il·lustracions, gràfics i altres imatges que acompanyen els textos.
- Iniciativa i interès per expressar-se per mitjà de l'escriptura en contextos significatius i amb aproximació progressiva a l'escriptura convencional.

- **Discriminació auditiva i adquisició progressiva de consciència fonològica en propostes significatives i contextos de joc.**
- Iniciació al desenvolupament del traç i de la grafia des del moviment lliure en situacions significatives i funcionals.
- Iniciació al contacte amb textos escrits en diferents suports.
- Desenvolupament de situacions de lectura a través de models lectors de referència o de situacions individuals o de grup.

Literatura infantil

Primer cicle

- Interès progressiu pels textos literaris infantils orals i escrits. Gaudi d'aquests textos.
- Creació de vincles afectius i lúdics amb les persones que comparteixen els relats i amb els textos literaris.
- Ampliació progressiva del repertori de cançons de bressol, moixaines i jocs de falda, contes...
- Inici en la lectura d'imatges significatives i la descodificació de signes visuals més usuals en l'entorn proper.

Segon cicle

- Vivència de la literatura com un espai d'experiència amb sentit per si mateix.
- Gaudi de la literatura com a pràctica compartida.
- Enfortiment de vincles afectius i lúdics amb les persones que comparteixen els relats i amb els textos literaris.
- Interès per les converses i diàlegs sobre textos literaris que eduquin la sensibilitat i el respecte i nodreixin la imaginació i la curiositat.
- Escolta activa, comprensió i reproducció de les diferents manifestacions de la literatura popular (narracions, poesia, endevinalles) com a font de plaer.
- Descoberta de les biblioteques com a espais de gaudi i aprenentatge.

Llenguatge matemàtic

Primer cicle

- Iniciació a la comprensió i expressió de l'ús del llenguatge matemàtic en situacions quotidianes en què s'indiquin relacions de quantitat, mesura i/o situació en l'espai: molt/poc, llarg/curt i prop/lluny.

Segon cicle

- Reconeixement i ús de llenguatge matemàtic, nombres, símbols i codis que poden ser llegits pels altres i que tenen significats compartits per la societat en contextos reals i situacions progressivament més complexes.
- Elaboració i comunicació d'idees matemàtiques i raonament emprant llenguatge matemàtic.
- Reconeixement de nombres i de la quantitat que representen, així com de la seva utilitat (quantitat, identificació, ordre, situació...) en contextos propers i de vida quotidiana.

Llenguatge i expressió musical

Primer cicle

- Iniciació en la descoberta i l'ús del llenguatge musical com a oportunitat d'expressió i representació.
- Reconeixement i reproducció de cançons, cantarelles, poemes, jocs de falda i ritmes coneguts.
- Descoberta de les possibilitats sonores i expressives de la veu, del cos, dels objectes i dels instruments.
- Desenvolupament de l'escolta com a font de descobriment i gaudi.

Segon cicle

- Progressió en el domini i l'ús de la veu, a partir de jocs i cançons.
- Curiositat, interès i gaudi davant les creacions musicals en diferents formats.
- Escolta activa de creacions musicals per a la discriminació, identificació i captació de la pulsació i ritmes, estructures, qualitats dels sons, melodies i harmonies.
- Interpretació de cançons i danses tradicionals catalanes i d'arreu del món.
- Adquisició d'actituds i habilitats necessàries per escoltar, observar, interpretar i crear.
- Desenvolupament de l'escolta com a font de descobriment i gaudi.

Llenguatge i expressió plàstica

Primer cicle

- Iniciació en la descoberta i l'ús del llenguatge plàstic com a oportunitat d'expressió i representació.
- Percepció sensorial dels elements de l'entorn immediat.
- Curiositat i interès per l'exploració d'alguns materials i de tècniques plàstiques.

Segon cicle

- Curiositat i interès per les creacions plàstiques. Respecte per les creacions plàstiques dels altres.
- Ús del llenguatge plàstic com a font de gaudi, de creació i d'aprenentatge.
- Experimentació amb diferents eines, materials i tècniques plàstiques: dibuix, pintura, collage, modelatge, estampació...
- Descoberta d'habilitats i destreses manuals: retallar, esquinçar, arrugar, plegar...
- Descoberta progressiva de l'alfabet visual: color, textura, volum, punt, línia, taca, enquadrament, punts de vista, llum...
- Descoberta d'artistes i manifestacions plàstiques de l'entorn cultural i artístic.

Llenguatge i expressió corporal

Primer cicle

- **Iniciació en la descoberta i l'ús del llenguatge corporal com a oportunitat d'expressió i representació.**
- **Expressió i exploració lliure del gest i el moviment en l'espai.**
- **Participació en jocs i danses senzilles reproduint alguns moviments i gestos.**

Segon cicle

- **Experimentació de les possibilitats expressives i comunicatives del propi cos en propostes individuals i grupals.**
- **Participació i gaudi en jocs d'expressió corporal i dramàtica.**
- **Ús de recursos expressius del propi cos en la comunicació oral.**
- **Participació i interès per espectacles de les arts escèniques que despertin la sensibilitat i la creativitat.**

Relació amb les tecnologies digitals

Segon cicle

- **Ús saludable d'aplicacions i eines audiovisuals i digitals amb diferents finalitats: creació, comunicació, aprenentatge i gaudi.**
- **Lectura i interpretació d'imatges i d'informació rebuda a través de mitjans digitals.**

Eix 3. Un infant que descobreix l'entorn amb curiositat

Competències específiques de l'etapa

Competència específica 1. Observar i reconèixer característiques de materials i elements i establir relacions entre ells, mitjançant l'experimentació i la manipulació sensorial, per avançar cap a estructures de pensament cada vegada més complexes desenvolupant habilitats de raonament matemàtic.

Criteris d'avaluació de final d'etapa

- Utilitzar estratègies i formes pròpies de raonar per resoldre un repte i explicar el procés emprat.
- **Establir relacions entre elements, diferenciant-ne qualitats o atributs, captant patrons i sabent-ho comunicar.**
- **Construir la noció de quantitat a partir de situacions contextualitzades i significatives.**
- Reconèixer nombres en situacions quotidianes, adonant-se que poden tenir diferents usos: quantitat, identificació, ordre i situació.
- Desenvolupar de manera progressiva estratègies de càlcul i mesura en situacions significatives, utilitzant diferents elements i eines.

Sabers

Diàleg corporal amb l'entorn. Exploració d'objectes i materials

Primer cicle

- Observació de qualitats perceptibles i exploració dels elements de l'entorn.
- Diferenciació d'algunes qualitats sensorials fruit de l'observació i l'exploració dels objectes, materials i elements de l'entorn natural i de la comparació dels seus atributs i propietats.
- **Reconeixement progressiu de les primeres nocions quantitatives (molt, poc, bastant...) en situacions quotidianes.**
- **Iniciació en la classificació i el repartiment d'objectes.**

Segon cicle

- Observació, exploració i identificació d'elements de l'entorn: objectes, materials, animals, plantes, paisatges, etc., amb actitud de respecte.
- **Comparació, correspondència, ordenació i classificació de les qualitats o atributs dels elements de l'entorn.**

- **Relacions qualitatives i quantitatives. Reconeixement de patrons, anticipacions i verbalització de regularitats en situacions de la vida quotidiana.**
- **Reconeixement de situacions en les quals és necessari mesurar.**
- Estimacions i prediccions amb unitats no convencionals, de manera contextualitzada i funcional.
- **Descoberta de situacions en què es fa necessari mesurar.**
- Utilització progressiva d'estratègies de mesura de longitud, capacitat, massa, temps i temperatura.
- Construcció de la noció de quantitat. Quantificadors bàsics contextualitzats.
- Utilització de material per representar la noció de quantitat.
- Reconeixement de situacions en les quals és necessari comptar. Funcionalitat dels nombres en la vida quotidiana.
- Utilització progressiva d'estratègies per comptar, inclòs el comptatge a cop d'ull.
- Aplicació d'estratègies de càlcul per afegir, treure, repartir i agrupar.
- Reconeixement de la modificació de les quantitats i estimacions de resultats en el càlcul.
- Identificació de figures geomètriques que formen part d'elements de l'entorn.
- Representació gràfica i comunicació dels processos que s'han seguit en l'experimentació i la interpretació de resultats.

Competència específica 2. Desenvolupar, de manera progressiva, diferents formes de raonament i procediments del pensament científic, a través de l'observació i la manipulació, per iniciar-se en la interpretació de l'entorn i respondre de manera creativa als diferents reptes i situacions.

criteris d'avaluació de final d'etapa

- Mostrar autonomia en la gestió de reptes i situacions cada cop més complexes, cooperant amb els altres.
- Utilitzar diferents estratègies per a la presa de decisions amb progressiva autonomia, trobant solucions creatives en resposta a diferents reptes.
- Plantejar i verificar hipòtesis a partir de la manipulació i l'experimentació sobre diferents elements i materials per tal d'entendre els seus comportaments.
- **Participar en reptes col·laboratius en petit grup, compartint idees pròpies i escoltant les dels altres des d'una actitud de respecte.**

Sabers

Experimentació en l'entorn. Curiositat, pensament científic, raonament lògic i creativitat

Primer cicle

- Exploració i indagació de l'entorn físic i social amb curiositat i interès.
- **Inici en la relació i connexió entre el fet conegut i el que és nou, entre experiències prèvies i noves.**
- **Desenvolupament d'habilitats com l'observació, la comprovació i l'assaig-error en els contextos de joc i la vida quotidiana.**

Segon cicle

- **Observació, exploració i experimentació, amb tots els sentits, del moviment, de la força i de l'equilibri.**
- **Desenvolupament d'estratègies de construcció de nous coneixements: relacions i connexions entre el fet conegut i el que és nou i entre experiències prèvies i noves.**
- Aproximació al mètode científic: formulació de preguntes, indagació, contrast, posicionament i aplicació a nous contextos per tornar a formular noves preguntes.
- Desenvolupament d'estratègies per proposar solucions: creativitat, diàleg i descobriment.
- Avanç en les estratègies de planificació i organització de la pròpia acció, mitjançant el diàleg, la cooperació i el consens amb els altres.
- Inici en la verbalització dels processos i dels resultats. Comunicació de l'experiència realitzada i valoració de les aportacions dels altres.

Competència específica 3. Explorar i reconèixer elements i fenòmens del món natural, establint relacions entre la pròpia acció i les conseqüències que se'n deriven, per iniciar hàbits de sostenibilitat i conservació de l'entorn.

Criteris d'avaluació de final d'etapa

- Establir relacions entre els fenòmens del medi natural i la seva incidència en la vida quotidiana a partir del coneixement i l'observació del medi natural.

- Incorporar progressivament els aspectes bàsics de les funcions vitals dels éssers vius: nutrició, relació (en un medi concret) i reproducció, distingint-los dels objectes inerts.
- Conèixer i cuidar amb una actitud de respecte el medi natural, identificant l'impacte de les accions humanes en la conservació i la preservació de l'entorn.
- Establir relacions entre el medi natural i social a partir del coneixement i l'observació dels fenòmens naturals.

Sabers

Indagació en el medi natural. Cura, valoració i respecte

Primer cicle

- Observació i exploració de l'entorn planificant i ordenant la pròpia acció.
- Descoberta dels efectes de les pròpies accions en el medi natural.
- Manipulació i experimentació d'elements de l'entorn natural amb cura i respecte.

Segon cicle

- Experimentació amb elements naturals (aigua, terra i aire). Descobriment de característiques i comportaments (pes, capacitat, volum...).
- Ús d'instruments d'observació tant analògics com digitals: lupes, balances i sensors per a la recollida i l'anàlisi posterior de dades.
- Constatació dels efectes de les pròpies accions en elements del medi natural.
- Identificació i repercussió dels fenòmens naturals en la vida quotidiana.
- Coneixement progressiu del model d'ésser viu. Funcions vitals que realitzen els éssers vius: nutrició, relació i reproducció.
- Distinció dels éssers vius enfront dels objectes inerts.
- Introducció progressiva del concepte de sostenibilitat.
- Respects pels éssers vius i els recursos naturals.

Eix 4. Un infant que forma part de la diversitat del món

Competències específiques de l'etapa

Competència específica 1. Avançar en la relació amb els altres en condicions d'igualtat, creant lligams, per construir la pròpia identitat basada en els valors democràtics i de respecte als drets humans.

Criteris d'avaluació de final d'etapa

- **Establir relacions i vincles saludables amb els altres que respectin la convivència, la diversitat i la igualtat de gènere.**
- Iniciar-se en la resolució de conflictes, proposant alternatives i gaudint dels beneficis d'arribar a acords, amb l'ajuda de l'acompanyament de l'adult.
- Reproduir conductes, accions o rols lliures d'estereotips de gènere, a través del joc simbòlic en interacció amb els iguals.
- Participar en propostes de grup acceptant les dinàmiques i el funcionament acordat.

Sabers

La vida amb els altres

Primer cicle

- Identificació dels primers vincles afectius i interès cap als altres infants i adults de referència.
- Transició progressiva del grup familiar al grup social.
- Disposició per establir relacions afectuoses i respectuoses.
- Reconeixement dels infants de l'escola com a grups socials de pertinença.
- Adquisició progressiva d'habilitats socials que facilitin la integració en els diferents grups en els quals participa.
- Desenvolupament i incorporació progressiva d'estratègies per a la gestió de conflictes.
- **Iniciació progressiva de responsabilitats en activitats i jocs.**

Segon cicle

- Observació i identificació de l'entorn social: l'escola, el carrer, el barri, el poble o la ciutat.
- Reconeixement de la família com a nucli central de convivència i dels diferents models familiars presents a la societat.
- Reconeixement de pertinença a diferents grups socials. Característiques i funcions dels grups socials.

- **Identificació i rebutjament d'estereotips de gènere en el joc i l'entorn proper amb l'ajuda de l'adult.**
- **Incorporació d'habilitats socials i pautes bàsiques de convivència, que incloguin el respecte a la igualtat de gènere.**
- **Comunicació de necessitats, sentiments i emocions.**
- Sensibilitat i percepció de les necessitats i els desitjos dels altres amb una progressiva actitud d'ajuda i de col·laboració.
- **Comprensió i acceptació de normes compartides en alguns jocs.**
- Desenvolupament d'actituds d'empatia respecte als altres i envers la diversitat.
- Disposició al diàleg i flexibilització d'actituds personals, amb acompanyament de l'adult.
- Assertivitat i acords en la resolució de conflictes.
- Iniciació a la comprensió i la valoració de la diferència i la diversitat per a l'enriquiment col·lectiu i del grup.
- Observació, imitació i representació de persones, personatges, objectes, animals i situacions en el joc simbòlic. Identificació i rebutjament d'estereotips i prejudicis.

Competència específica 2. Apreciar progressivament l'entorn social i cultural proper i la seva diversitat, mostrant interès i respecte per conviure.

criteris d'avaluació de final d'etapa

- **Reconèixer la diversitat del seu entorn proper, iniciant-se en el respecte a les diferències individuals.**
- **Conèixer les propostes i situacions relacionades amb costums i tradicions ètniques i culturals diverses presents al seu entorn, i participar-hi, mostrant interès i respecte.**
- Relacionar-se de forma natural i respectuosa manifestant interès per les persones de l'entorn proper i per la seva llengua.
- **Participar en situacions d'ús de diferents llengües, mostrant curiositat i respecte per la diversitat de perfils lingüístics.**
- Reconèixer models positius en l'entorn proper que fomentin la igualtat de gènere i les conductes no sexistes.

Sabers

Interacció social i cultural en l'entorn

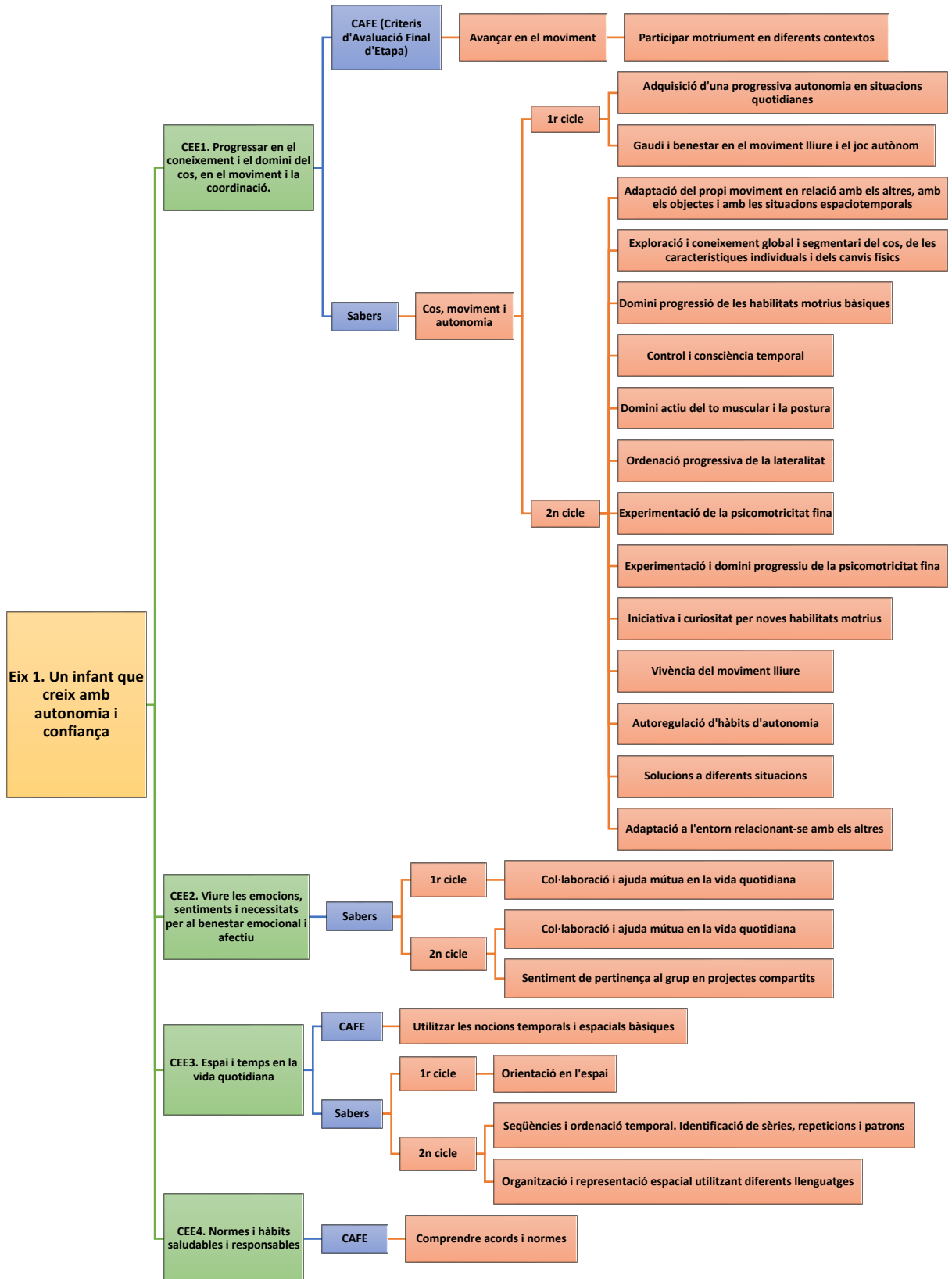
Primer cicle

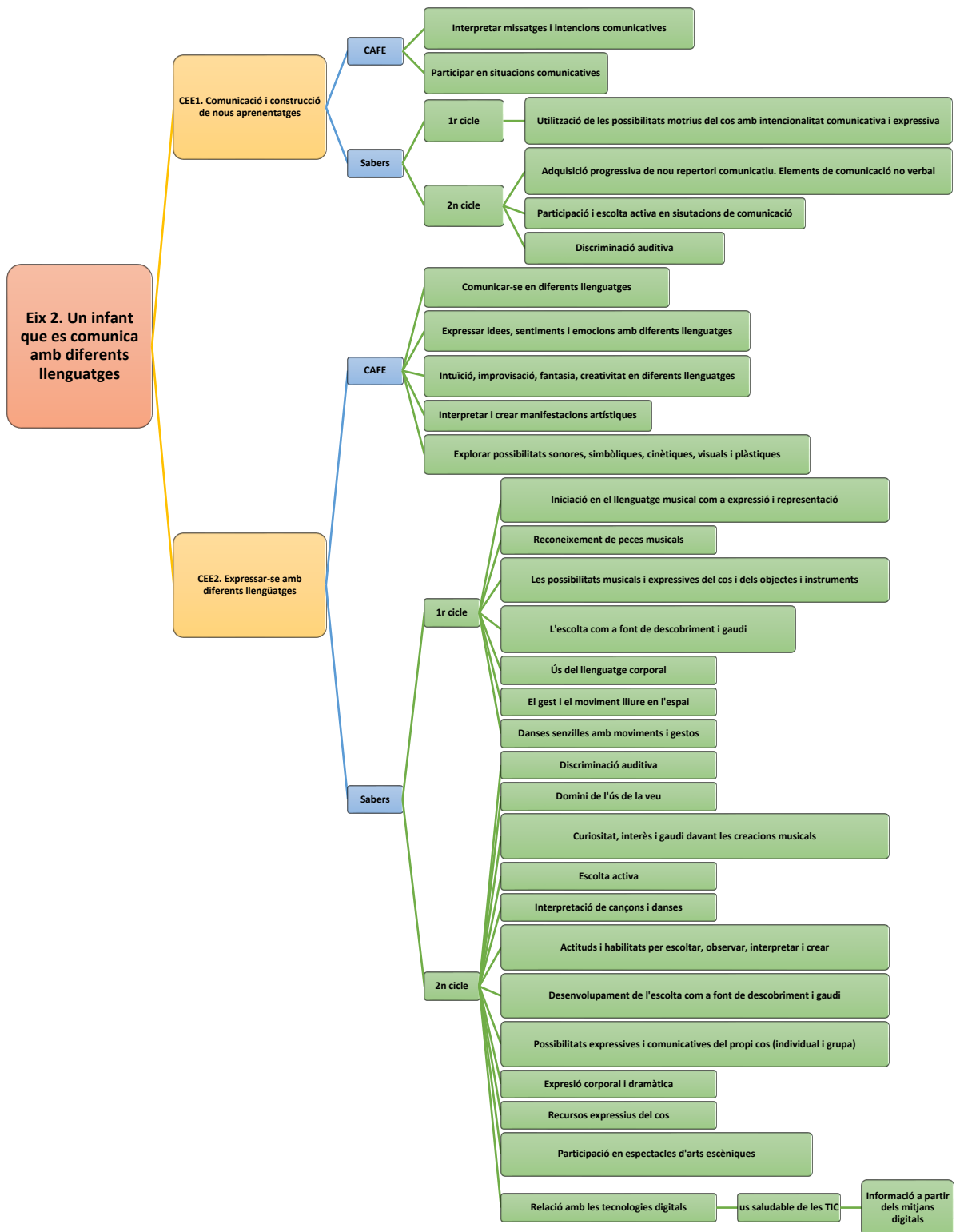
- **Participació activa en celebracions i tradicions culturals presents al seu entorn.**
- **Exploració progressiva de l'entorn social i cultural amb interès i curiositat.**
- Comprensió progressiva dels costums i estils de vida referits a la pròpia cultura.
- **Reconeixement d'elements i característiques de l'entorn sociocultural habitual (festes, tradicions, històries...).**
- Vivència de models positius de referència.

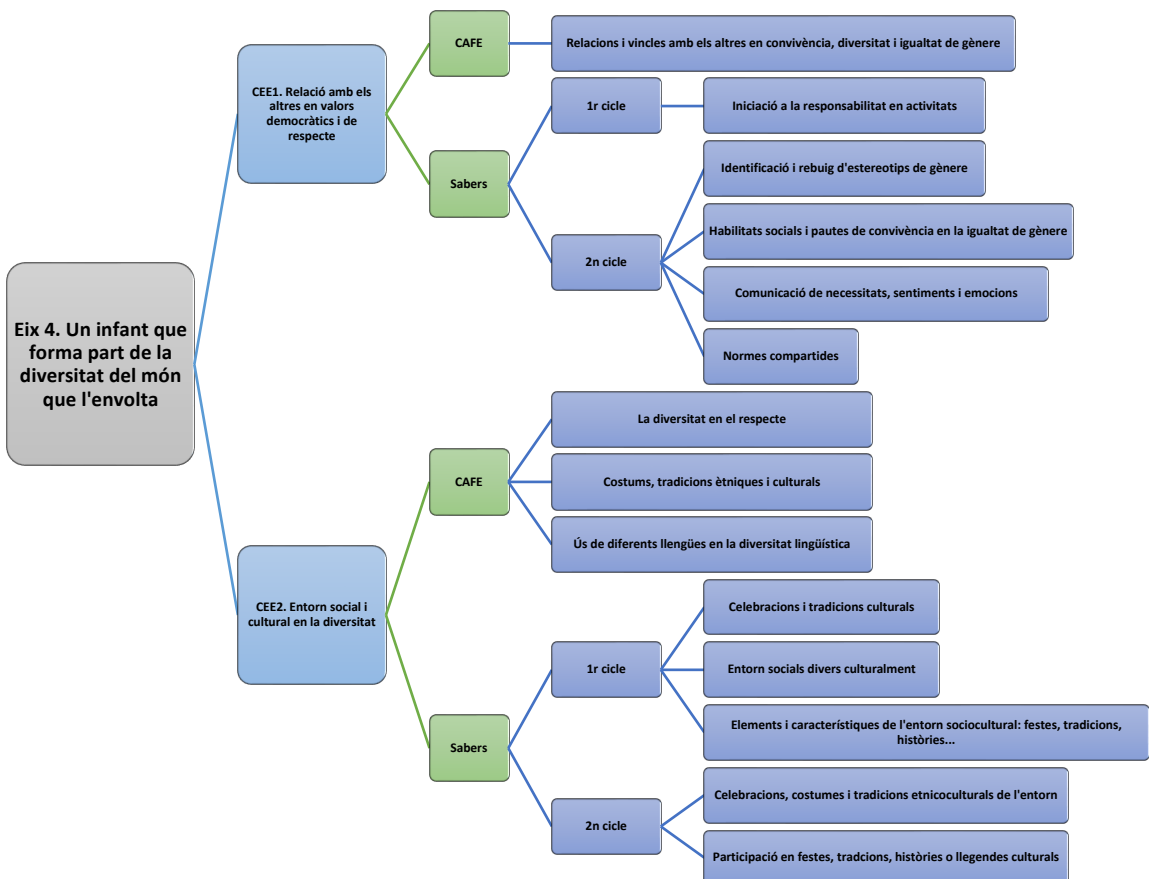
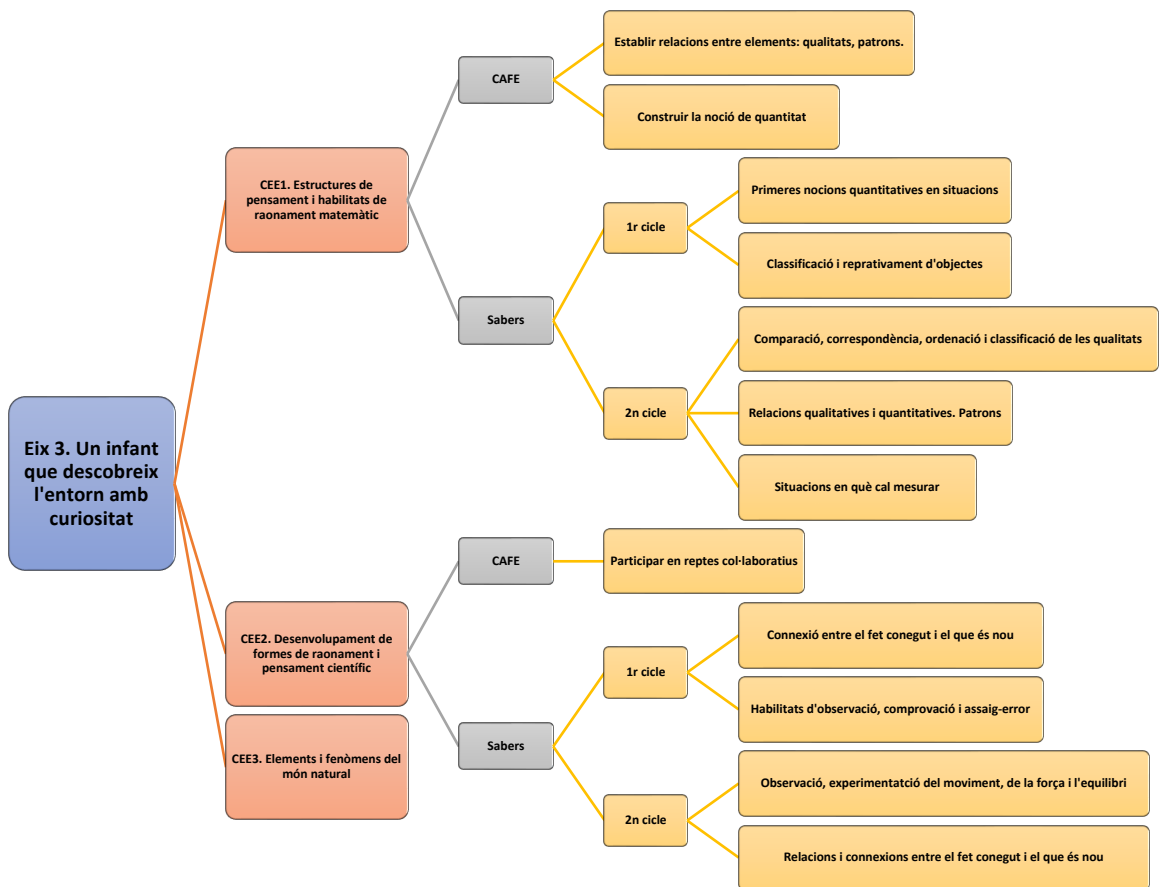
Segon cicle

- Reconeixement d'altres grups socials propers.
- **Coneixement de les celebracions, els costums i les tradicions etnicoculturals presents al seu entorn.**
- **Participació en festes, tradicions, històries o llegendes de l'entorn proper i de Catalunya, i identificació d'alguns dels seus trets o característiques.**
- Coneixement de la realitat lingüística de l'aula i de l'entorn proper.
- Observació de la diversitat de costums, maneres d'interpretar la realitat, procedències, llengües familiars, entre un mateix i els companys i companyes de classe, i acceptació d'aquesta realitat com una manera d'aprendre.
- Ús d'estratègies per comprendre els altres quan s'expressen oralment, adoptant una actitud positiva i de respecte envers les llengües.
- Interès i participació en situacions d'ús de diferents llengües.
- Reconeixement de models positius de referència.

Annex 2 Eixos de desenvolupament i aprenentatge de l'educació infantil (lectura per a la pedagogia de la música)

Annex 3

Situacions d'aprenentatge

El desenvolupament de les competències específiques de l'etapa d'educació infantil descrites en l'annex 2 es basa en un model pedagògic que reconeix l'infant com a protagonista actiu del seu propi aprenentatge i del grup al qual pertany. Partint d'aquesta premissa, l'escola ha d'oferir un ventall d'oportunitats i situacions d'aprenentatge estimulants, significatives i integradores, ben contextualitzades i respectuoses amb el procés de desenvolupament dels infants, amb les seves potencialitats, interessos, necessitats i drets. En aquestes situacions d'aprenentatge l'infant ha de poder prendre decisions que li permetin avançar en la seva evolució seguint el seu propi ritme. L'equip educatiu l'ha d'acompanyar intervenint de forma propera i respectuosa per a la millora del seu procés d'aprenentatge.

Per facilitar la vinculació de les situacions d'aprenentatge amb les necessitats, els interessos i les inquietuds dels infants, s'han d'establir connexions entre el que és nou, el que és conegut, el que experimenta i el que viu. Abordar els aprenentatges de l'etapa des d'aquest enfocament suposa dissenyar i generar situacions d'aprenentatge funcionals, significatives i rellevants, tenint en compte l'infant, el grup de referència i l'equip educatiu que l'acompanya.

